

2021-04-16

402-1563-2021

Avdelningen för Samhällsbyggnad och Miljöskydd
Anna Thyrvin
010-2240186

Karlskrona kommun

Yttrande över undersökning om betydande miljöpåverkan över förslag till ändring av detaljplan för Hogland 21, Trossö i Karlskrona kommun

Handlingar daterade 2021-03-19 för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Er beteckning: MSN 2020-4545

Bakgrund och syfte

Syftet är att genom ändring av gällande detaljplan möjliggöra för centrumändamål, kontor och vård för att kunna utöka användningen av fastigheten Hogland 21. Tillåten markanvändning i gällande detaljplan, handel och bostäder, avses ligga kvar.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen anser att kommunen bör överväga att upprätta en ny detaljplan och genomföra en lämplighetsprövning utifrån kraven i plan- och bygglagens andra kapitel. Länsstyrelsen redovisar sina synpunkter nedan som bör beaktas i det fortsatta planarbetet.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Karlskrona kommun har upprättat en checklista för att bedöma behovet av att upprätta en strategisk miljöbedömning. Kommunens ställningstagande är att ett genomförande av detaljplanen inte bedöms få betydande miljöpåverkan och att en MKB enligt 4 kap 34 § plan- och bygglagen (PBL) inte krävs. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning och samråd med länsstyrelsen har härmed skett.

Ändring av detaljplan

Länsstyrelsen anser att huvudsyftet med detaljplanen förändras vid tillägg av fler användningsbestämmelser. Den föreslagna användningen vård medför rätt att bygga vårdanläggningar som kan innebära en annan omgivningspåverkan än vad som förväntas inom användningen bostäder, beroende på hur trafik- och transportalstrande verksamheten är. Viss typ av vårdinrättning kan även vara särskilt störningskänslig verksamhet vilket kan ha inverkan på planens påverkan. Länsstyrelsen understryker betydelsen av tydlighetskravet i samband med planändringar. Tydlighetskravet medför att det kan vara olämpligt att göra alltför omfattande ändringar i detaljplanen vilket innebär att ändring av detaljplan endast är lämplig i ytterst begränsade fall. Utifrån ovanstående anser länsstyrelsen att kommunen bör göra en lokaliseringsprövning och bedöma lämpligheten av de nya användningarna i en ny detaljplan.

2021-04-16

402-1563-2021

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Riksintresse

Planområdet omfattas av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § MB och berör MSA.-område, sjöövningsområde, stoppområde höga objekt samt influensområde för väderradar.

Då planområdet ligger inom den MSA-påverkande zonen för Ronneby flygplats är Luftfartsverket samt Försvarmakten sakägare och ska ges möjlighet att yttra sig över detaljplanen. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser. Före byggstart (då bygglov eller miljötillstånd finns) ska också blanketten *flyghinderanmälan* enligt (Luftfartsförordningen SFS 2010:770) skickas in till Försvarmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål (högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 meter utanför tätort). För vidare information se www.forsvarsmakten.se där blankett finns.

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Karlskrona stad och befästningar (K15) enligt 3 kap. 6 § MB. Värdebeskrivningen för riksintresset Karlskrona stad och befästningar K15 behandlar i huvudsak stadens stadsplan och stadens siluettverkan av monumental torgarkitektur med två barockkyrkor. Stadens siluett med Fredrikskyrkans torn som högsta punkt ingår som ett centralt värde för både riksintresset Karlskrona stad och befästningar K15 och Världsarvet Örlogsstaden Karlskrona. Fredrikskyrkan har sedan den byggdes utgjort ett tydligt landmärke och den monumentala barockkyrkan är omistlig för stadens siluett.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att riksintressena inte bedöms påverkas av förslaget.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Dagvatten

Dagvattenhanteringen bedöms inte påverkas av planförslaget.

Buller

Enligt de nya bullerreglerna i plan- och bygglagen som trädde i kraft 2 januari 2015 är det ett krav att beräknade bullernivåer ska redovisas i planbeskrivningen.

Den föreslagna användningen vård medför rätt att bygga vårdanläggningar som kan innebära en ändrad omgivningspåverkan. En viss typ av vårdinrättningar kan vara störningskänsliga och kan även alstra en annan mängd och typ av trafik och transporter än vad gällande verksamhet gör.

Länsstyrelsen anser därför att en bullerberäkning bör redovisas i planhandlingarna och förutsätter att planområdet i sin helhet planeras och utformas så att riksdagens fastställda riktlinjer för trafikbuller inte överstigs.

Förorenade områden

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om att planändringarna inte medför någon ökad spridning av föroreningar då inga nya byggnader kommer uppföras. Även de ändrade

2021-04-16

402-1563-2021

användningsområdena, från handel och bostäder till centrumändamål, kontor och vård, är inte mer känsliga än vad nu gällande detaljplan medger.

Om förorenade massor upptäcks ska tillsynsmyndigheten underrättas enligt 10 kap. 11 § miljöbalken. Om grävning i förorenade massor ska äga rum ska en anmälan om detta, enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, lämnas till tillsynsmyndigheten.

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljö kvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

”Frisk luft” är ett av riksdagens uppsatta miljö kvalitetsmål, där luften ska vara så ren att människors hälsa och djur, växter och kulturvärden inte skadas. För att uppnå detta mål är miljö kvalitetsnormer ett av styrmedlen. Kommunerna har ansvaret att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljö kvalitetsnormerna.

För ytvatten finns miljö kvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljö kvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten).

Miljö kvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar. Den gäller även omgivningsbuller från vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det med tanke på planområdets läge inte bedöms finnas någon risk för att någon miljö kvalitetsnorm ska överskridas.

Mellankommunala frågor och regionala förhållanden

Planförslaget bedöms inte påverka mellankommunala eller regionala förhållanden.

Råd enligt 2 kap. PBL

Förhållande till ÖP

I den nu gällande översiktsplanen ingår planområdet i ett område för stadsbebyggelse där vägarna i direkt anslutning är utpekade som viktiga för centrumutveckling och viktiga för kollektivtrafikstråk. Karlskrona centrum föreslås utvecklas mot Pottholmen med mer handel i fastigheterna utmed Hoglands park.

Planförslaget bedöms vara förenligt med gällande översiktsplan.

Kulturmiljö

Världsarvet

Området ligger inom Örlogsstaden Karlskrona objekt nr 560 på Unescos världsarvslista med motiveringen: *"Karlskrona är ett utomordentligt väl bevarat exempel på en europeiskt planerad örlogsstad inspirerad av anläggningar i andra länder. Karlskrona har i sin tur tjänat som förebild för andra anläggningar med liknande uppgifter. Örlogsbasen spelade en viktig roll*

2021-04-16

402-1563-2021

under de århundraden när storleken på ett lands flottstyrka var en avgörande faktor i europeisk realpolitik, och Karlskrona är den bäst bevarade och mest kompletta av dem som finns kvar."

Om ny bebyggelse tillkommer på platsen ska den anpassas till principer som stärker riksintresset för kulturmiljö samt anpassas till världsarvets värden. Så länge inga yttre fysiska förändringar av fastigheten kommer att ske så har länsstyrelsen ur kulturmiljösynpunkt inga erinringar och delar därför kommunens uppfattning om att detaljplaneändringen inte medför påverkan på riksintresset för kulturmiljövärden, fornlämning eller världsarv.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

En översiktlig redovisning av relevanta miljömål och planinnehållets förhållande till detta beskrivs på ett tillräckligt sätt. Länsstyrelsen har inga synpunkter på innehållet.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, samt stigande havsnivåer, medför konsekvenser för i stort sett alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga.

Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta klimateffekters inverkan på området, till exempel om ökad nederbörd kan medföra översvämningensrisk från höga flöden i närliggande vattendrag, om intensiva värmeböljor kan innebära problem med överupphettning i tätbebyggda områden eller om en havsnivåhöjning kan medföra en permanent översvämning av hela eller delar av planområdet. Analysen bör sedan ligga till grund för beslut om lämplig markanvändning, samt vilka eventuella klimatanpassningsåtgärder som behöver integreras i planförslaget för att möta effekterna av ett förändrat klimat.

Energihushållning

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap 3§ att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

I samband med planering påverkas möjligheterna till hållbar energianvändning på främst tre sätt:

- Möjligheten till effektiva transporter, genom t.ex. lokalisering och infrastruktur.
- Möjligheten till hållbar energianvändning i byggnader genom effektiv användning och användning från förnybara källor.
- Möjligheten till produktion av värme eller el från förnybara källor.

Faktorer att beakta är bland annat lokalisering, exploateringsstap, parkeringsnorm, avstånd till kollektivtrafik och turtäthet, möjligheter att försörja den nya bebyggelsen/anläggningen med fjärr-/närvarme och solvärme, tillgång till service samt funktionsblandning.

2021-04-16

402-1563-2021

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Lena Ekroth med planarkitekt Anna Thyrvin som föredragande. I ärendet har även planarkitekt Annica Karlsson, antikvarie Magnus Petersson och miljöhandläggare Lotte Minas deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.